

KA-2013

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. - I) Examination

October / November – 2012

Sanskrit : Paper - II

संस्कृत रूपकसाहित्य एवं व्याकरणम्

कृति : (१) भासकृत ऊरुभङ्गम् (२) व्याकरणम् (सुबन्तरुप)

Time : Hours]

[Total Marks :

सूचना :

नीचे दर्शायेख निशानीवाणी विगतो उत्तरवडी पर अवश्य लपवी. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
<input type="text" value="F. Y. B. A. (SEM. 1)"/>	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
<input type="text" value="SANSKRIT : PAPER - 2"/>	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="3"/>	Section No. (1, 2,.....): <input type="text" value="Nil"/>
Student's Signature	

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोष्ठ पश्चिमेनो अनुवाद करो : ८
- 1 (a) Translate any two of the following : 8
- (१) उपलविषमा नागेन्द्राणां शरीरधराधरा
दिशि दिशि कृता गृध्रावासा हतातिरथा रथाः ।
अवनिपतयः स्वर्गं प्राप्ताः क्रियामरणे रणे
प्रतिमुखमिमे तत्तत्कृत्वा चिरं निहताहताः ॥
- (२) माल्यैर्ध्वजाग्रपतितैः कृतमुण्डमालं
लग्नैकसायकवरं रथिनं विपन्नम् ।
जामातरं प्रवहणादिव बन्धुनार्या
हृष्टाः शिवा रथमुखादवतारयन्ति ॥
- (३) स्रस्तोद्धर्तितनेत्रषट्पदगणा ताम्रोष्ठपत्रोत्करा
भ्रूभेदाश्रितकेसरा स्वमुकुटव्याविद्धसंवर्तिका ।
वीर्यादित्यविबोधिता रणमुखे नाराचनालोन्नता
निष्कम्पा स्थलपद्मिनीव रचिता राज्ञामभीतैर्मुखैः ॥
- (४) येनेन्द्रस्य स पारिजातकतर्मानेन तुल्यं हतो
दिव्यं वर्षसहस्रमर्णवजले सुप्तश्च यो लीलया ।
तीव्रां भीमगदां प्रविश्य सहसा निर्व्याजयुद्ध प्रिय-
स्तेनाहं जगतः प्रिचेण हरिणा मृत्योः प्रतिग्राहितः ॥

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સસંદર્ભ સમજાવો : ૮
- (b) Explain any **two** with reference to the context : 8
- (૧) હા ધિક્ પતિતો મહારાજઃ।
- (૨) વૈરં ચ વિગ્રહકથાશ્ચ વયં ચ નષ્ટઃ।
- (૩) વશ્ચિત્ત્વં ઇતિ મા ભવાન્ મન્યતે।
- (૪) ગચ્છ પુત્ર, એવં વૃકોદરં બ્રૂહિ ।
- ૨ નાટ્યકાર ભાસની કૃતિઓનો પરિચય આપો.
- 2 Give introduction of dramas of Bhasas.
- અથવા / OR**
- ૨ ભાસે કરેલું દુર્યોધનના પાત્રનું ઉર્ધ્વાકરણ.
- 2 Sublimation of Duryodhana's character done by Bhasa.
- ૩ કોઈ પણ બે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : ૧૪
- 3 Write critical notes : (any two) 14
- (૧) ઝરુભક્ષ્મ્ શીર્ષક
The title of ઝરુભક્ષ્મ્
- (૨) 'યુદ્ધભૂમિ' નું વર્ણન
Describe in detail of 'યુદ્ધભૂમિ'
- (૩) ભીમ અને દુર્યોધનના ગદાયુદ્ધનું વર્ણન.
Narrate Mace Fight between Bhima and Duryodhana.
- (૪) અશ્વત્થામાનો રોષ
Ashwatthama's rage.
- ૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦
- 4 (a) Write answer the following question in short any five : 10
- (૧) 'રામસ્ય' - રૂપ ઓળખાવો
Identify the form of 'રામસ્ય'
- (૨) 'વાનરેણ' - રૂપ ઓળખાવો
Identify the form of 'વાનરેણ'
- (૩) 'વનમ્' - રૂપ ઓળખાવો
Identify the form of 'વનમ્'
- (૪) યૂયમ્ (સર્વનામ) રૂપ ઓળખાવો
Identify the form of 'યૂયમ્' (સર્વનામ)
- (૫) અસ્માકમ્ (સર્વનામ) રૂપ ઓળખાવો
Identify the form of અસ્માકમ્ (સર્વનામ)
- (૬) ચ્યગ્રોધ (પુ.) પ્રથમા એકવચન
Instrumental singular of ચ્યગ્રોધ
- (૭) શૃગાલ (પુ.) તૃતીયા એકવચન
Instrumented singular of શૃગાલ

- (૮) કાક (પુ.) પ્રથમા બહુવચન
Nominative plural of કાક
- (૯) સર્પનું તૃતીયા એકવચન
Instrumental singular of સર્પ
- (૧૦) યુષ્મદ્ નું તૃતીયા બહુવચન

(બ) નીચેનામાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : ૧૪

(b) Answer the question selecting appropriate option from multiple choice : 14

(૧) ઝરુભક્ષ્મ્ ના નાન્દીશ્લોકમાં કોની સ્તૂતિ છે ?

Whose praise is there in the નાન્દીશ્લોક of ઝરુભક્ષ્મ્ ?

(૧) કૃષ્ણઃ (૨) બલરામઃ

(૩) રામઃ (૪) વિષ્ણુઃ

(૨) ભીમની ગદાનું નામ શું છે ?

What is the name of Bhima's 'Gada' ?

(૧) પદ્મા (૨) શીલા

(૩) ચિત્રાંગદા (૪) ભીમા

(૩) અર્જુને કયા વનનું દહન કર્યું ?

Which forest was Burned by Arjuna ?

(૧) તાડકાવન (૨) ખણ્ડવવન

(૩) ઘટોત્કચવન (૪) પ્રમદવન

(૪) અર્જુનના ધનુષ્યનું નામ શું છે ?

What is the name of Arjuna's ધનુષ્ય ?

(૧) પિનાક (૨) ગાણ્ડિવ

(૩) પરશુધનુષ (૪) શિવધનુષ

(૫) ભાસના મહાભારત આધારિત નાટકો કેટલા છે ?

How many plays of Bhasa are based on the 'Mahabharat' ?

(૧) 2 (૨) 4

(૩) 6 (૪) 8

(૬) ઝરુભક્ષ્મમાં ભીમને દુર્યોધનની સાથળ પર પ્રહાર કરવાનો સંકેત કોણ આપે છે ?

In 'ઝરુભક્ષ્મ' who gives Bhima a signal to blow on the thaigh of Duryodhana ?

(૧) યુધિષ્ઠિર (૨) બલરામ

(૩) કૃષ્ણ (૪) અર્જુન

- (૭) ઝરુભક્કમ્ નો મુખ્ય રસ કયો છે ?
Which one is the main રસ of 'ઝરુભક્કમ્' ?
- (૧) કરૂણ (૨) શાન્ત
(૩) રૌદ્ર (૪) વીર
- (૮) મહાભારત ની રચના કોણે કરી ?
Who created the Mahabharata ?
- (૧) વાલ્મીકિઃ (૨) વિદુરઃ
(૩) વ્યાસઃ (૪) ભાસઃ
- (૯) નાન્દી એટલે શું ?
What dose નાન્દી mean ?
- (૧) સંદેશ (૨) ઉપદેશ
(૩) મક્કલાચરણ (૪) અનાચાર
- (૧૦) દુર્યોધનના પુત્રનું નામ શું છે ?
What is the name of Duryodhana's son ?
- (૧) અશ્વત્થામા (૨) ઘટોત્કચ
(૩) અભિમન્યુ (૪) દુર્જય
- (૧૧) ઝરુભક્કમ્ માં કયા યુદ્ધનું વર્ણન છે ?
Which war was described in 'ઝરુભક્કમ્' ?
- (૧) મલ્લયુદ્ધ (૨) તલવારયુદ્ધ
(૩) ગદાયુદ્ધ (૪) ગજયુદ્ધ
- (૧૨) દુર્યોધનની માતાનું નામ શું છે ?
What is the name of Duryodhana's mother ?
- (૧) કુન્તી (૨) કૌશલ્યા
(૩) કૈકેયી (૪) ગાંધારી
- (૧૩) ભાસના નાટકોમાં પ્રસ્તાવનાને બદલે કયો શબ્દ વાપરવામાં આવેલો છે ?
Which word has been used for 'Introduction' in the plays of Bhasa ?
- (૧) વિષ્કમ્બક (૨) પ્રસ્તાવના
(૩) સ્થાપના (૪) પ્રવેશક
- (૧૪) ભાસના નાટકો કયા રાજ્યમાંથી મળી આવ્યા ?
From which states the plays of Bhasa were found ?
- (૧) કાશ્મિર (૨) તામિલનાડુ
(૩) કેરલ (૪) કર્ણાટક